Prof. dr. Istvan Czibula Lect. dr. Andreea Pop

Tipuri structurate de date

Întrebări grilă

1. Se dă următoarea structură:

```
C++

struct Nota
{
  float valoare;
  char numeStudent[50];
};

end;

Pascal

type Nota = record

valoare: real;
  numeStudent: string[50];
  end;

end;
```

Selectati variantele care contin cod compilabil, presupunând că bibliotecile necesare sunt incluse:

a.

```
Nota note[100];

var note: array [1..100] of Nota;

b.

Nota n1;
n1[valoare] = 10
n1[numeStudent] = "lon";

var n1:Nota;
begin
n1[valoare] := 10;
n1[numeStudent] := 'lon';
end

C.

Nota n1;
n1.valoare = 10;
```

n1.numeStudent = "lon";

Prof. dr. Istvan Czibula Lect. dr. Andreea Pop

2. Se dă următoarea structură:

```
C++

struct Vector {
  int lungime;
  int elemente[10];
};

elemente: array [1..10] of integer;
  end;

end;
```

Care dintre următoarele functii sunt corecte pentru a returna distant,a Euclideană dintre doi vectori de lungime egală?

a.

```
int distanta(Vector v1, Vector v2) {
        return sqrt((v1.x - v2.x) ^ 2 + (v1.y - v2.y) ^ 2);
}

function distanta(v1: Vector; v2:Vector):integer;
begin
        distanta := sqrt((v1.x - v2.x) ^ 2 + (v1.y - v2.y) ^ 2);
end
```

Prof. dr. Istvan Czibula Lect. dr. Andreea Pop

b.

```
int distanta(Vector v1, Vector v2) {
                 for (int i = 0; i < v1.lungime; i++) {
                           return pow(v1.elemente[i] - v2.elemente[i], 2);
                  }
        }
                 function distanta(v1: Vector; v2: Vector):integer; var i:integer;
                       for i := 1 to v1.lungime do
                       begin
                           distanta := pow(v1.elemente[i] - v2.elemente[i], 2);
                       end;
                  end;
C.
        float distanta(Vector v1, Vector v2) {
                       float dist = 0;
                       for (int i = 0; i < v1.lungime; ++i) {
                             dif = v1.elemente[i] - v2.elemente[i];
                             dist += dif * dif;
                       }
                       return sqrt(dist);
                 }
                 function distanta(v1: Vector; v2:Vector):integer;
                 var i,dist,dif: integer;
                 begin
                       dist :=0
                       for i := 1 to v1.lungime do
                       begin
                           dif := v1.elemente[i] - v2.elemente[i];
                           dist := dist + dif * dif;
                       distanta := sqrt(dist);
                 end;
d.
                 float distanta(Vector v1, Vector v2) {
```

```
float distanta(Vector v1, Vector v2) {
    float dist = 0;
    for (int i = 0; i < v1.lungime; i++) {</pre>
```

```
14 decembrie 2019
                                                                                          Prof. dr. Istvan Czibula
                                                                                           Lect. dr. Andreea Pop
                                    dif = v1[i] - v2[i];
                                    dist += dif * dif;
                                }
                                return sqrt(dist);
                          }
                          function distanta(v1: Vector; v2:Vector):integer;
                          var i,dist,dif :integer;
                          begin
                                dist :=0
                                for i := 1 to v1.lungime do
                                begin
                                    dif := v1[i] - v2[i];
                                    dist := dist + dif * dif;
                                end;
                                distanta := sqrt(dist);
                          end;
```

Problemă de programare

Enunț

Scrieți o aplicație care să suporte operat, ii de adunare pe numere mari (până la 10000 de cifre). Aplicat, ia va citi de la tastatură câte două astfel de numere și va afișa rezultatul adunării. Acest lucru se repetă până când utilizatorul închide aplicația. Exemplu:

Primul număr: 2345235324532345325345345432

Al doilea număr: 3254435312352353252352532

Rezultatul adunării: 2348489759844697678597697964

Prof. dr. Istvan Czibula Lect. dr. Andreea Pop

Analiză

- Problema nu este trivială: nu putem folosi tipuri de date existente, deoarece acestea sunt limitate la maxim 64 de biți, adică aproximativ 19 cifre.
- Trebuie să implementăm algoritmul de adunare, cel folosit când adunăm două numere pe foaie.
- Ne trebuie o reprezentare convenabilă a unui număr. Putem folosi un tablou de cifre, dar atunci implementarea devine anevoioasă, deoarece nu putem returna rezultatul adunării decât prin intermediul unui parametru. Mai mult, trebuie să păstrăm lungimea tabloului într-un alt parametru.
- Pentru a rezolva aceste neajunsuri vom folosi o structură.

Implementare

C++

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

const int MAX_CIFRE = 10000;

/*
Retine un numar mare, impreuna cu lungimea sa (numarul de cifre). Pentru usurinta implementarii, numarul este retinut invers, adica cifra unitatilor se afla pe prima pozitie a tabloului cifre.

*/
struct NumarMare
{
    int lungime = 0;
    int cifre[MAX_CIFRE];
};
```

```
14 decembrie 2019
                                                                                     Prof. dr. Istvan Czibula
                                                                                      Lect. dr. Andreea Pop
/*
Construieste un NumarMare pe baza unui sir de caractere.
- cifre: un sir de caractere ce retine cifrele asa cum s-ar citi de la ←tastatura
- un NumarMare construit pe baza sirului de caractere si respectand definitia ←structurii
NumarMare construiesteDinSirDeCaractere(char cifre[])
      NumarMare rezultat;
      rezultat.lungime = strlen(cifre);
      for (int i = 0; i < rezultat.lungime; ++i)</pre>
      {
        rezultat.cifre[rezultat.lungime - i - 1] = cifre[i] - '0';
      }
      return rezultat;
}
Afiseaza un numar mare, tinand cont de definitia structurii.
- numarMare: numarul mare pe care dorim sa-l afisam.
Output:
- afiseaza numarul pe ecran.
*/
void afisareNumarMare(const NumarMare &numarMare)
{
      for (int i = numarMare.lungime - 1; i >= 0; --i)
        cout << numarMare.cifre[i];</pre>
      cout << endl;
}
Aduna doua numere mari.
Input:
- nr1, nr2: doua numere mari Output:
- returneaza nr1+nr2
*/
NumarMare aduna(const NumarMare &nr1, const NumarMare &nr2)
      NumarMare rezultat;
```

```
int minCifre = min(nr1.lungime, nr2.lungime);
      int tinMinte = 0;
      for (int i = 0; i < minCifre; ++i)</pre>
      {
        int suma = nr1.cifre[i] + nr2.cifre[i] + tinMinte;
        int cifraRezultat = suma % 10; tinMinte = suma / 10;
        rezultat.cifre[rezultat.lungime++] = cifraRezultat;
      }
      // completez ce a ramas
      for (int i = minCifre; i < nr1.lungime; ++i)</pre>
        int suma = nr1.cifre[i] + tinMinte;
        rezultat.cifre[rezultat.lungime++] = suma % 10;
        tinMinte = suma / 10;
      }
      for (int i = minCifre; i < nr2.lungime; ++i)</pre>
        int suma = nr2.cifre[i] + tinMinteş
        rezultat.cifre[rezultat.lungime++] = suma % 10;
        tinMinte = suma / 10;
      }
      if (tinMinte)
        rezultat.cifre[rezultat.lungime++] = tinMinte;
      return rezultat;
}
int main()
      char nr[MAX CIFRE + 1];
      while (true)
            cout << "Dati primul numar:" << endl;</pre>
            NumarMare nr1 = construiesteDinSirDeCaractere(nr);
            cout << "Dati al doilea numar:" << endl; cin >> nr;
            NumarMare nr2 = construiesteDinSirDeCaractere(nr);
            cout << "Rezultatul adunarii celor doua numere este:" << endl;
            afisareNumarMare(aduna(nr1, nr2));
            cout << endl;
      }
```

Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Matematică și Informatică Consultații la Informatică pentru pregătirea concursului de admitere 2020

```
14 decembrie 2019
Prof. dr. Istvan Czibula
Lect. dr. Andreea Pop
return 0;
}
```

Pascal

```
program adunareNumarMare;
const MAX_CIFRE = 10000;
{Retine un numar mare, impreuna cu lungimea sa (numarul de cifre). Pentru usurinta
implementarii, numarul este retinut invers, adica cifra unitatilor se afla pe prima pozitie a
tabloului cifre.}
type NumarMare = record
    cifre: array [1..MAX_CIFRE] of byte;
    lungime: integer;
end;
{Initializeaza numarul}
procedure initializeaza(var nr:NumarMare);
begin
        nr.lungime :=1;
end;
{Adauga o cifra la sfarsit}
procedure adaugaCifra(var nr:NumarMare; cifra:byte);
begin
  nr.cifre[nr.lungime] := cifra;
  nr.lungime := nr.lungime + 1;
end;
{Construieste un NumarMare pe baza unui sir de caractere.
    Input:- cifre: un sir de caractere ce retine cifrele asa cum s-ar citi de
          la tastatura
    Output:- un NumarMare construit pe baza sirului de caractere si respectand definitia structurii}
function construieste(cifre: string):NumarMare;
var i:integer; nr:NumarMare;
begin
    initializeaza(nr);
    for i:=length(cifre) downto 1 do begin
       adaugaCifra(nr, ord(cifre[i]) - ord('0'));
    end;
    construieste := nr;
```

Lect. dr. Andreea Pop

```
14 decembrie 2019
                                                                                      Prof. dr. Istvan Czibula
end;
{Afiseaza un numar mare, tinand cont de definitia structurii. Input:- numarMare: numarul
    mare pe care dorim sa-l afisam.
    Output:- afiseaza numarul pe ecran.} procedure
afisare(var nr:NumarMare);
   var i:integer;
begin
   for i:= nr.lungime - 1 downto 1 do begin write(nr.cifre[i]);
   end;
   writeln;
end;
{Aduna doua numere mari.
    Input:- nr1, nr2: doua numere mari
    Output:- returneaza nr1+nr2}
function aduna(var nr1,nr2:NumarMare):NumarMare;
   var sum, nrAux : NumarMare;
         transport:byte; pozCifra,
         s:integer;
begin
    initializeaza(sum);
    transport := 0;
    {parcurgem cifrele comune. Obs: cifra unitatilor e pe pozitia 1}
    while (sum.lungime < nr1.lungime) and (sum.lungime < nr2.lungime) do
        s := nr1.cifre[sum.lungime] + nr2.cifre[sum.lungime] + transport;
        adaugaCifra(sum, s mod 10);
        transport:= s div 10;
    end;
    {daca nr1, nr2 au numar diferit de cifre atunci mai avem cifre de adunat}
    if nr1.lungime>nr2.lungime then nrAux := nr1
    else nrAux := nr2;
    {punem si restul cifrelor, trebuie sa tinem cont de transport}
    while sum.lungime < nrAux.lungime do begin
        s := nrAux.cifre[sum.lungime] + transport;
        adaugaCifra(sum, s mod 10);
        transport:= s div 10;
    {poate mai am transport si dupa ce am adunat cifrele}
```

if transport>0 then adaugaCifra(sum, transport);

aduna:=sum;

```
14 decembrie 2019
                                                                                     Prof. dr. Istvan Czibula
                                                                                       Lect. dr. Andreea Pop
end;
var nrString:string;
    nr1,nr2, sum: NumarMare;
begin
    writeln('Dati primul numar:');
    readIn(nrString);
    nr1 := construieste(nrString);
    writeln('Dati al doilea numar:');
    readIn(nrString);
    nr2 := construieste(nrString);
    afisare(nr1);
    afisare(nr2);
    writeln('suma este:');
    sum := aduna(nr1,nr2);
    afisare(sum);
    readIn;
end.
```

Problemă de modelare

Enunț

Considerăm o matrice A de numere naturale de dimensiune 2x2. Fie următoarea sumă:

$$S(n) = (A + A^2 + A^3 + \dots + A^n) \text{ modulo } p$$
 (1)

unde p poate fi orice număr prim. Pentru simplitate, vom considera p = 666013.

Avem $1 \le n \le 10^{18}$.

Operația X modulo p, unde X este o matrice, are ca rezultat o matrice cu elementele lui X care se iau fiecare modulo p.

Prof. dr. Istvan Czibula Lect. dr. Andreea Pop

Să se calculeze suma S(n).

Analiza

- O primă rezolvare în O(n) presupune un for de la 2 la n în care actualizăm suma (inițial A) și termenul curent (inițial A^2): la sumă adăugăm termenul curent, iar termenul curent îl înmulțim cu A. Acest lucru este implementat în funcția **calculeazaSFolosindBruteForce**.
- Observăm că n poate fi prea mare pentru o rezolvare în O(n). Ne propunem să găsim rezolvări de complexitate mai bună.
- Observăm ca avem o progresie geometrică de rație A.
- O primă idee poate fi să folosim formula de sumă pentru o progresie geometrică.
- Dar avem de-a face cu matrici și cu modulo, ceea ce complică folosirea formulei (dar o face imposibilă?)
- Încercăm să manipulăm suma astfel încât să obt, inem o expresie care se poate calcula mai eficient.
- Ne gândim că dacă putem exprima S(n) în funcție de S(n/2) (deocamdată nu ne gândim la detalii gen paritatea lui n), atunci putem obține o rezolvare în $O(\log n)$. Complexitatea s-ar reduce deoarece, la fiecare pas, l-am înjumătăți pe n, până ajunge la 1. De câte ori îl putem înjumătăți pe n până să ajungă la 1? De aproximativ $\log n$ ori.

Această exprimare a lui S(n), dacă e posibilă, s-ar realiza, probabil, printr-o operație gen "factor comun".

Prof. dr. Istvan Czibula Lect. dr. Andreea Pop

- Dar dacă îl dăm factor comun pe A, nu ne ajută cu nimic...
- O altă idee ar fi să înjumătăt,im numărul termenilor din sumă printr-o factorizare de genul:

$$A + A^2 + A^3 + ... + A^n = (X + Y)(A + ... + A^{n/2})$$
 (2)

- Astfel, ne propunem ca înmulțind cu X să obt inem prima jumătate
 a sumei, iar înmulțind cu Y să obt inem a doua jumătate.
- Se observă destul de uș or că funcționează X = I și $Y = A^{n/2}$
- Rezultă:

$$S(2k) = (I + A^k)(A + ... + A^k)$$
 (3)

$$= (I + A^k)S(k) \tag{4}$$

$$S(2k+1) = S(2k) + A^{2k+1}$$
 (5)

Considerente de implementare

- Avem nevoie de o funcție care ridică o matrice (de 2×2) la o anumită putere.
- Vom folosi algoritmul de exponent iere logaritmică implementat atât iterativ cât și recursiv. Implementarea iterativă ține cont de reprezentarea binară a exponentului. Pentru a înțelege mai bine modul de lucru al algoritmului, este recomandat să îl rulat i manual pe un exemplu (pentru ușurință, se pot folosi numere, nu este necesară o matrice).
- Vom folosi o structură *Matrice*2×2, pentru a putea lucra cu matrici așa cum am lucra și cu tipuri de date primitive.

Prof. dr. Istvan Czibula Lect. dr. Andreea Pop

- O implementare directă duce la complexitatea $O(log^2 n)$, deoarece apelăm funcția de ridicare la putere la fiecare pas al recursivității principale. Această abordare este implementată în funcția calculeazaSInLogPatrat.
- Implementând exponențierea logaritmică în funcția recursivă principală, putem obține complexitatea $O(\log n)$. Această abordare este implementată în funcția **calculeazaSInLog**.

Implementare

C++

```
#include <iostream> using
namespace std;
const int p = 666013;
/*
Retine o matrice de 2x2 de numere intregi.
struct Matrice2x2
{
      // Elementele matricei
      // trebuie long deoarece p*p > INT_MAX
      long x[2][2];
      /*
      Initializeaza o matrice de 2x2, cu elementele luate modulo p.
      - xij: elementul de pe linia i si coloana j (mod p)
      Output: -
      */
      Matrice2x2(long x00, long x01, long x10, long x11)
            x[0][0] = x00 \% p;
            x[0][1] = x01 \% p;
           x[1][0] = x10 \% p;
            x[1][1] = x11 \% p;
      }
```

```
14 decembrie 2019
};
/*
Returneaza matricea unitate de 2x2.
Matrice2x2 getUnitate()
{
     return Matrice2x2(1, 0, 0, 1);
}
Inmulteste doua matrici mod P.
- X: o matrice de 2x2 de intregi
- Y: o matrice de 2x2 de intregi
Output:
- X*Y (mod p)
Matrice2x2 inmulteste(Matrice2x2 X, Matrice2x2 Y)
{
     return Matrice2x2(
        (X.x[0][0]*Y.x[0][0] + X.x[0][1]*Y.x[1][0]) \% p,
        (X.x[0][0]*Y.x[0][1] + X.x[0][1]*Y.x[1][1]) % p,
        (X.x[1][0]*Y.x[0][0] + X.x[1][1]*Y.x[1][0]) \% p,
        (X.x[1][0]*Y.x[0][1] + X.x[1][1]*Y.x[1][1]) % p
       );
}
Aduna doua matrici mod P.
Input:
- X: o matrice de 2x2 de intregi
- Y: o matrice de 2x2 de intregi
Output:
- X + Y \pmod{p}
*/
Matrice2x2 aduna(Matrice2x2 X, Matrice2x2 Y)
     return Matrice2x2(
          (X.x[0][0] + Y.x[0][0]) \% p,
          (X.x[0][1] + Y.x[0][1]) \% p,
          (X.x[1][0] + Y.x[1][0]) \% p,
          (X.x[1][1] + Y.x[1][1]) % p
      );
```

```
14 decembrie 2019
}
/*
Ridica o matrice la o putere data (mod p).
- X: matrice de 2x2 de intregi - exponent: puterea la care sa se ridice X Output:
- X la puterea exponent (mod p)
Matrice2x2 ridicaLaPutere(Matrice2x2 X, long exponent)
{
      if (exponent == 0)
      {
            // matricea I return
            getUnitate();
      }
      Matrice2x2 jumatate = ridicaLaPutere(X, exponent / 2);
      Matrice2x2 jumatatePatrat = inmulteste(jumatate, jumatate);
      if (exponent % 2 == 0)
        return jumatatePatrat;
      return inmulteste(jumatatePatrat, X);
}
Matrice2x2 ridicaLaPuterelterativ(Matrice2x2 X, long exponent)
{
      Matrice2x2 rezultat = getUnitate();
      while (exponent)
            if (exponent % 2)
            {
                 rezultat = inmulteste(rezultat, X);
                 --exponent;
            }
            X = inmulteste(X, X);
            exponent /= 2;
      }
      return rezultat;
```

```
14 decembrie 2019
                                                                                          Prof. dr. Istvan Czibula
                                                                                            Lect. dr. Andreea Pop
}
Afiseaza o matrice de 2x2.
Input:
- X: matricea de afisat
Output:
*/
Matrice2x2 afiseazaMatrice(Matrice2x2 X)
{
      cout << X.x[0][0] << "" << X.x[0][1] << endl << X.x[1][0] << "" << X.x \leftarrow [1][1] << endl;
}
/*
Citeste o matrice de 2x2.
Input: Output:
- matricea citita
*/
Matrice2x2 citesteMatrice()
{
      Matrice2x2 X(0, 0, 0, 0);
      for (int i = 0; i < 2; ++i)
      {
             for (int j = 0; j < 2; ++j)
                  cout << "Dati elementul de pe linia " << i << " si coloana " << j << ": ";
                  cin >> X.x[i][j];
             }
      }
      return X;
}
Citeste n-ul din enunt.
Input: Output:
- valoarea citita
*/
long citesteN()
      cout << "Dati n (pana la cat se calculeaza suma): ";</pre>
      cin >> n;
      return n;
```

```
14 decembrie 2019
}
/*
Calculeaza suma S(n), in complexitate O(n) Input:
- A: matricea A din enunt. - n: limita din enunt.
Output:
- S(n) (mod p).
Matrice2x2 calculeazaSFolosindBruteForce(Matrice2x2 A, long n)
      Matrice2x2 rez = A;
      Matrice2x2 curent = inmulteste(A, A);
      for (int i = 2; i \le n; ++i)
      {
            rez = aduna(rez, curent);
            curent = inmulteste(curent, A);
      }
      return rez;
}
Calculeaza suma S(n), in complexitate O(log^2 n) Input:
- A: matricea A din enunt.
- n: limita din enunt.
Output:x
- S(n) (mod p).
*/
Matrice2x2 calculeazaSInLogPatrat(Matrice2x2 A, long n)
      // n >= 1 in enunt. Daca poate fi si 0?
      if (n == 1)
        return A;
      }
      long k = n / 2;
      Matrice2x2 jumatate = calculeazaSInLogPatrat(A, k);
      // apeleaza ridicaLaPutere, care are complexitatea O(log n)
      // rezulta complexitate totala O(log^2 n)
      Matrice2x2 unitatePlusALaNpe2 = aduna(getUnitate(), ridicaLaPutere(A, k));
      Matrice2x2 tot = inmulteste(unitatePlusALaNpe2, jumatate);
```

```
14 decembrie 2019
                                                                                    Prof. dr. Istvan Czibula
                                                                                      Lect. dr. Andreea Pop
      if (n % 2 == 0)
      {
        return tot;
      }
      return aduna(tot, ridicaLaPutere(A, n));
}
Helper pentru calculeaza suma S(n), in complexitate O(log n).
Input:
- A: matricea A din enunt.
- n: limita din enunt.
- AlaPutereaNpe2: folosit pentru a calcula A^n in acelasi timp cu suma. Output:
- S(n) (mod p).
Matrice2x2 calculeazaSInLogHelper(Matrice2x2 A, long n, Matrice2x2& AlaPutereaNpe2)
{
      if (n == 1)
           AlaPutereaNpe2 = A;
           return A;
      }
      long k = n / 2;
      Matrice2x2 jumatate = calculeazaSInLogHelper(A, k, AlaPutereaNpe2);
      // nu se mai apeleaza functia de ridicare la putere => complexitatea totala ramane O(log n)
      Matrice2x2 unitatePlusALanPe2 = aduna(getUnitate(), AlaPutereaNpe2);
      Matrice2x2 tot = inmulteste(unitatePlusALanPe2, jumatate);
      Matrice2x2 patrat = inmulteste(AlaPutereaNpe2, AlaPutereaNpe2);
      if (n % 2 == 0)
           AlaPutereaNpe2 = patrat;
           return tot;
      }
      AlaPutereaNpe2 = inmulteste(patrat, A);
      return aduna(tot, AlaPutereaNpe2);
}
Calculeaza suma S(n), in complexitate O(log n) Input:
```

Prof. dr. Istvan Czibula Lect. dr. Andreea Pop

```
- A: matricea A din enunt.
- n: limita din enunt.
Output:
- S(n) (mod p).
Matrice2x2 calculeazaSInLog(Matrice2x2 A, long n)
{
      Matrice2x2 temp(0, 0, 0, 0);
      return calculeazaSInLogHelper(A, n, temp);
}
int main()
{
      Matrice2x2 A = citesteMatrice(); long n =
      citesteN();
      cout << "Matricea data este:" << endl;</pre>
      afiseazaMatrice(A);
      cout << endl << endl;</pre>
      cout << "Sumele calculate sunt:" << endl;</pre>
      cout << "----- << endl;
      afiseazaMatrice(calculeazaSFolosindBruteForce(A, n));
      cout << "-----" << endl;
      afiseazaMatrice(calculeazaSInLogPatrat(A, n));
      cout << "-----" << endl;
      afiseazaMatrice(calculeazaSInLog(A, n));
      cout << "----" << endl;
     return 0;
}
```

Pascal

```
Program structuri;
const p = 666013;

{Retine o matrice de 2x2 de numere intregi.}
type Matrice2x2 = record
{ Elementele matricei trebuie long deoarece p*p > INT_MAX}
elems:array[0..10,0..10] of longint;
```

```
14 decembrie 2019
                                                                                       Prof. dr. Istvan Czibula
                                                                                        Lect. dr. Andreea Pop
      linii: longint;
      coloane: longint;
end;
  {Initializeaza o matrice de 2x2, cu elementele luate modulo p.
      - xij: elementul de pe linia i si coloana j (mod p) Output: -}
function initializareMatrice (x00, x01, x10, x11:longint):Matrice2x2;
var x: Matrice2x2;
begin
            x.elems[0,0] := x00 \mod p;
            x.elems[0,1] := x01 \mod p;
            x.elems[1,0] := x10 \mod p;
            x.elems[1,1] := x11 \mod p;
      initializareMatrice:=x;
   end;
   {Returneaza matricea unitate de 2x2.}
function getUnitate():matrice2x2;
   var result : Matrice2x2;
   begin
        result:=initializareMatrice(1, 0, 0, 1);
        getUnitate := result;
   end;
{Inmulteste doua matrici mod P.
      Input:
      - X: o matrice de 2x2 de intregi
      - Y: o matrice de 2x2 de intregi
      Output:
      - X*Y (mod p)}
function inmulteste(X : Matrice2x2;Y : Matrice2x2) : Matrice2x2;
var Res: Matrice2x2;
begin
            Res := initializareMatrice(0, 0, 0, 0);
            Res.elems[0,0] := (X.elems[0,0]*Y.elems[0,0] + X.elems[0,1]*Y.elems[1,0]) \mod p;
            Res.elems[0,1] := (X.elems[0,0]*Y.elems[0,1] + X.elems[0,1]*Y.elems[1,1]) \mod p;
            Res.elems[1,0] := (X.elems[1,0]*Y.elems[0,0] + X.elems[1,1]*Y.elems[1,0]) \mod p;
            Res.elems[1,1] := (X.elems[1,0]*Y.elems[0,1] + X.elems[1,1]*Y.elems[1,1]) \mod p;
            inmulteste := Res;
end;
{Aduna doua matrici mod P.
Input:
```

```
- X: o matrice de 2x2 de intregi
- Y: o matrice de 2x2 de intregi
Output:
- X + Y \pmod{p}
function aduna(X: Matrice2x2; Y: Matrice2x2):Matrice2x2;
var Res : Matrice2x2;
begin
            Res := initializareMatrice(0, 0, 0, 0);
            Res.elems[0,0] := (X.elems[0,0] + Y.elems[0,0]) \mod p;
            Res.elems[0,1] := (X.elems[0,1] + Y.elems[0,1]) \mod p;
            Res.elems[1,0] := (X.elems[1,0] + Y.elems[1,0]) \mod p;
            Res.elems[1,1] := (X.elems[1,1] + Y.elems[1,1]) \mod p;
            aduna:= Res;
end;
{Ridica o matrice la o putere data (mod p).
Input:
- X: matrice de 2x2 de intregi
- exponent: puterea la care sa se ridice X Output:
- X la puterea exponent (mod p)}
function ridicaLaPutere( X : Matrice2x2; exponent : integer): Matrice2x2;
var jumatate, jumatatePatrat, Res: Matrice2x2;
if (exponent = 0) then ridicaLaPutere := getUnitate()
else begin
            jumatate := ridicaLaPutere(X, exponent div 2); jumatatePatrat :=
            inmulteste(jumatate, jumatate);
            if (exponent mod 2 = 0)
                 then Res := jumatatePatrat
                  else Res := inmulteste(jumatatePatrat, X); ridicaLaPutere:=Res;
      end;
end;
{Citeste o matrice de 2x2.
Input: Output: - matricea
citita}
procedure citesteMatrice(var m:Matrice2x2); var i,j:integer;
begin
    for i:=0 to 1 do begin
       for j:=0 to 1 do begin
            write('m[',i,',',j,']=');
            readIn(m.elems[i,j]);
       end;
```

```
14 decembrie 2019
    end;
end;
{Afiseaza o matrice de 2x2.
Input:
- X: matricea de afisat Output: -}
procedure afiseazaMatrice(var m:Matrice2x2); var i,j:integer;
begin
   writeln;
   for i:=0 to 1 do
   begin
         for j:=0 to 1 do
             write(m.elems[i,j]:2,',');
         writeln;
   end;
end;
{Citeste n-ul din enunt.
Input: Output:
- valoarea citita }
procedure citesteNumar(n:integer);
 write("Dati n (pana la cat se calculeaza suma): ');
 readIn(n);
end;
{Calculeaza suma S(n), in complexitate O(n) Input:
- A: matricea A din enunt.
- n: limita din enunt.
Output:
- S(n) (mod p).}
function calculeazaSFolosindBruteForce(var A: Matrice2x2; n:longint): Matrice2x2;
var res,res1,curent1, curent: Matrice2x2; i:integer;
begin
      res := A;
      curent := inmulteste(A, A);
      for i := 2 to n do
      begin
            res1 := aduna(res, curent);
            curent1 := inmulteste(curent, A);
            res:=res1;
            curent:=curent1;
       end;
       calculeazaSFolosindBruteForce:=res;
  end;
```

14 decembrie 2019 Prof. dr. Istvan Czibula Lect. dr. Andreea Pop {Calculeaza suma S(n), in complexitate O(log^2 n) Input: - A: matricea A din enunt. - n: limita din enunt. Output: - S(n) (mod p).} function calculeazaSInLogPatrat(var A: Matrice2x2; n:longint): Matrice2x2; var res, jumatate, unitatePlusALaNpe2, tot: Matrice2x2; k: longint; begin // n >= 1 in enunt. Daca poate fi si 0? if (n = 1) then calculeazaSInLogPatrat := A else begin $k := n \operatorname{div} 2;$ jumatate := calculeazaSInLogPatrat(A, k); // apeleaza ridicaLaPutere, care are complexitatea O(log n) // rezulta complexitate totala O(log^2 n) unitatePlusALaNpe2 := aduna(getUnitate(), ridicaLaPutere(A, k)); tot := inmulteste(unitatePlusALaNpe2, jumatate); if $(n \mod 2 = 0)$ then res := tot else res := aduna(tot, ridicaLaPutere(A, n)); calculeazaSInLogPatrat := res; end; end; {Helper pentru calculeaza suma S(n), in complexitate O(log n). Input: - A: matricea A din enunt. - n: limita din enunt. - AlaPutereaNpe2: folosit pentru a calcula A^n in acelasi timp cu suma. Output: - S(n) (mod p).} function calculeazaSInLogHelper(var A: Matrice2x2; n:longint; var AlaPutereaNpe2:Matrice2x2): Matrice2x2; var jumatate, unitatePlusALanPe2, tot, patrat, result : Matrice2x2; k : longint; begin if (n = 1) then begin AlaPutereaNpe2 := A; calculeazaSInLogHelper := AlaPutereaNpe2; end else begin $k := n \operatorname{div} 2;$ jumatate := calculeazaSInLogHelper(A, k, AlaPutereaNpe2); // nu se mai apeleaza functia de ridicare la putere => complexitatea totala ramane O(log n) unitatePlusALanPe2 := aduna(getUnitate(), AlaPutereaNpe2); tot := inmulteste(unitatePlusALanPe2, jumatate);

patrat := inmulteste(AlaPutereaNpe2, AlaPutereaNpe2);

if $(n \mod 2 = 0)$ then

```
begin
                 AlaPutereaNpe2 := patrat;
                 calculeazaSInLogHelper := tot;
        end
        else begin
               AlaPutereaNpe2 := inmulteste(patrat, A);
               calculeazaSInLogHelper := aduna(tot, AlaPutereaNpe2);
        end;
      end;
end;
{Calculeaza suma S(n), in complexitate O(log n) Input:
- A: matricea A din enunt.
- n: limita din enunt.
Output:
- S(n) (mod p).}
function calculeazaSInLog(var A:Matrice2x2; n:longint): Matrice2x2;
var temp, res : Matrice2x2 ;
begin
        temp:=initializareMatrice(0, 0, 0, 0);
        res := calculeazaSInLogHelper(A, n,temp);
        calculeazaSInLog := res;
end;
var A,aux: Matrice2x2;
      n:longint;
begin
     citesteMatrice(A);
      citesteNumar(n);
      write('Matricea data este:');
      afiseazaMatrice(A);
      writeln('Sumele calculate sunt:');
      write ('-----');
      aux:=calculeazaSFolosindBruteForce(A, n);
      afiseazaMatrice(aux);
      write('-----');
      aux:=calculeazaSInLogPatrat(A, n);
      afiseazaMatrice(aux);
      write ('-----');
      aux:=calculeazaSInLog(A, n);
      afiseazaMatrice(aux); writeln ('----');
end.
```